

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Iesu S. Theol. Professoris
Theologia Tripartita Sive Resolutiones Polemicæ,
Speculativæ, Practicæ, Controversiarum, & Quæstionum,
etiam recentissimarum, quæ in Schola, & ...**

Missionarijs, & alijs animarum Curatoribus, & Theol. studiosis solerter
accommodatæ ...

De Controversijs Polemicis, & Scholasticis, etiam modernis

Archdekin, Richard

Antverpiæ, 1682

Articulus 4. Calumniæ quædam apertæ contra doctrinam Ecclesiæ
Romanæ à Novatoribus confictæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40853

rarum, quæ profitetur se missam à Deo ad re-
formandum Ecclesiam Romanam, non potest
esse vera Christi Ecclesia, aut reformationi ido-
nea. Sic enim curvitas esset norma recti; &
falsitas, & contradictio regula perfectæ verita-
tis. Videat ergo in quanto salutis æternæ nau-
fragio versetur, quisquis extra gremium Eccle-
siæ Romanæ inter has Sectarum fyrtes miserè
fluctuatur.

ARTICULUS QUARTUS.

*Calumnia quædam aperta contra doctrinam Eccle-
siæ Romanæ Novatoribus conficta.*

Calumnia prima: In cultu Imaginum.

FAMILIARE est Sectariis quamvis labem Ca-
tholicis aspergere, quâ apud ignarum popu-
lum deformes aut monstrosi appareant. Colunt
hi vetusto majorum ritu imagines Christi ac
Sanctorum: hinc sæcunda seges Calumniarum.
De Papistis, inquit, conclamatum est: fu-
gienda hæc hominum pestis: non tantum impij
sunt, sed etiam Sacrilegi, neque sacrilegi tan-
tum, sed etiam cultores idolorum; Christiani
hominis nomen exuerunt, cum ethnicis insani-
unt, infidelium more lapides, & ligna adorant.

At tu, Sectarie, Calumniam loqueris quovis
lapide & ligno crassiolem. Orant Catholici ad
statuas lapideas Sanctorum, infer, ergo statuas
lapideas adorant. En tibi in simili forma formo-
sum argumentum: Orant Sectarii in templis ad
Aras aut Columnas lapideas, ergo lapideas aras
aut Columnas adorant. Errore isto nos facile
liberabis, si tu prius errare desinas. Fides no-

fra est, cultum divinum nulli creaturæ deferendum ; si tu aliam nobis invitis affingas , tuum istud figmentum , non nostra religio est. Imaginem Sancti hac ratione veneramus : primò ut ea conspecta ad cultum Sancto absenti deferendum moneamur, sicut tibi, Sectarie , visa in conclavi tui Regis effigie subitanimum grata quædam ac venerabunda benefici Principis recordatio. Hoccine tibi novum crimen , & inauditum genus Sacrilegij ? Altero modo imagines ipsas in honore habemus , quia Sanctos homines , & Deo charos repræsentant : sicut tu , Sectarie , Bibliorum volumina , quamvis ex charta & atramento conflata, præ aliis libris in honore habes & oscularis , quia in illis descriptum Dei verbum continetur : neque sua altari aut calicibus in sacris litteris derogatur veneratio , quorum Sacrilegum abusum in Rege Balthasare cælestis ultio vindicavit. Quidquid verò nos Sanctis in Imagine deferimus , id volumus universum in Deum ipsum redundare , cuius unius gratia præ aliis homines Sanctos honore prosequimur. En quo recidit immanis illa Papistarum impietas , & par cum Ethnicis cultus idolorum.

Esto, inquires, ista ratione Catholici quidam doctiores à cultu Imaginum idololatriæ maculam detergant, at populus passim eo errore dementatur, ut credat imaginibus Numen aliquod , aut potestatem naturæ viribus majorem inesse. Hinc illis genua flectunt, oscula figunt, luminaria accendunt, templa atque aras Sacrilego cultu contaminant.

Nova hæc est calumniæ , quam peperit disciplinæ Catholicæ crassa nimis ignorantia , hanc tibi palpandam præbeo. Quæro enim, an popu-
lus

lus noster existimet se crimen aut sacrilegium
admittere, si Sancti alicujus statuam argenteam
aut æneam confringit, contractam comminuat,
& in pateras, lances, aliosque usus convertat,
quando id publicæ, aut etiam privatæ utilitatis
ratio fieri deponit. Nemo est inter nos qui hunc
Ecclesiæ suæ pervulgatum usum & institutum
ignoret. Numen scilicet inesse credit statuæ
quam frangit, ligno quod secat, imagini quam
in publica Ecclesiæ luce lacerat atque commi-
nuit. Apage cæcam calumniam: non sunt hæc
nostri popelli, sed tui Ministelli deliria, cui pa-
rum est in re aperta cæcutire, modò vel sic Re-
ligioni Romanæ aliquam impietatis larvam im-
ponat, contra quam possit è Cathedra falsitatis,
ad captandum populi sui plausum, liberius deto-
nare.

Calumnia Secunda: De signo Crucis.

Altera calumnia est, Catholicos ligna in Cru-
cis modum transversa populo adoranda
proponere: sibi persuadere in hoc signo latere
internam & arcanam virtutem, ad pellendum
quoslibet morbos, & quamlibet dæmonum po-
testatem debellandam. Et quamvis Catholici
omnes uno ore reponant, se neque adorare ne-
que invocare aliquam internam ligni virtutem,
sed adorationem, ac fiduciam suam ad Christi in
Cruce passi personam referre, surdis canunt, qui
audire nolunt quid Catholici credant, sed quid
Sectarij ipsis affingant, tanta est conviciandi
libido. Ut verò exornando huic convitio po-
pulare ludibrium adiciant, Catholicum per-
cunctantur: An si parens illius aut avus in pa-
tibulo expirasset, propterea vellet Patibulum in
familiæ suæ insignia adoptari. O pium, ac dignum
Christi

Christiano homine argumentum. Quæro ego vicissim : An si parens tuus in Cruce expirasset, illum hominem tanquam tuum ac totius mundi Salvatorem adorares ? Absit, inquires, istud nefas : alius enim Homo est Christus, quam quivis cæterorum mortalium. Vides quam facili responso ipse tuam enerues ludicram quæstionem. Si ergo humanitatem Christi pro nobis passam propter unionem cum Verbo tanquam instrumentum redemptionis nostræ adorare non recusas, cur signo Crucis ob singularem conjunctionem cum Christi humanitate nullum genus sacræ venerationis deferendum censes ? At, inquis, populus ignarus non Christum, sed ipsum lignum Crucis adorat. Verum contra, populi cultum constituit non aliena cogitatio, sed propria intentio. Audi ergo & paucis cape. In Cruce non colit lignum, sed in ligno Christum adorat : quem autem adorat, illum & invocat, & propter hunc Crucem in quo passus est tanquam passionis instrumentum & signum in honore habet. Tunc audeas apertâ fronte profiteri, te non magis Crucis signum, quàm latronis patibulum venerari ? Tam sacrilegam vocem non tantum dæmones, sed etiam plerique horum temporum Sectarij exhorrescunt. Non adeo possunt primævæ Ecclesiæ monumenta ignorare, ut de Crucis veneratione ac virtute tempore Hieronymi, Augustini, Tertulliani, Constantini, ac Helenæ nihil in aures animamur admiserint. Obvium est quod narrat S. Augustinus *lib. 22. de civit. Dei cap. 8.* matronam quandam Carthaginensem nomine Innocentiam cum immedicabili morbo finum illi cancer exederet, signo Crucis repente curatam esse. Nec minus notum, quod refert S. Hieronymus

mus in vita Hilarionis. Exorto ingenti terræ motu, post mortem Iuliani, maria suos terminos egressa Epidauris exitium minabantur: horum rogatu S. Hilarion contra tumentem maris gurgitem signum Crucis in arena formavit, confestimque stetit indomitum elementum, ac retro relapsum in suum sese alveum recepit. Hoc (inquit Hieronymus) Epidaurus & omnis illa regio usque hodie prædicat, matresque docent liberos suos ad memoriam in posteros transmittendam.

*Calumnia tertia: De quadam Ioanna Papissa
luculentè refutatur.*

Modernis Sectariis, maximè Anglis, obiiciunt Catholici, quod regnante Elizabethâ, fæminam Sacræ potestatis & Ordinis incapacem, in Ecclesiæ suæ Caput evexerint. Hærent illi ad hoc exemplum orbi hætenus invisum, tanquam ad apertum Sectæ acephalæ argumentum. Sed, cum aliâ arte monstrosi Capitis deformitatem abstergere nequeant, aliud monstrum non dissimile Catholicis affingunt. Aiunt enim anno Christi 855. Leoni IV. in Sede Romana successisse fæminam, quæ in Pontificatu dicta fuerit Joannes VIII. & in eo sedisse annis duobus, & mensibus quinque. Hanc verò Joannem volunt fuisse origine Anglam, sed natam Moguntia in Germania, & à quodam amasio in habitu virili ductam Athenas, postea scientiis instructam venisse Romam, ibi ementito sexu in Pontificem electam. Denique dum de S. Petro in lateranum tenderet, in via coram populo peperisse, & se fæminam prodidisse.

Videamus quam bellè inter se hujus figmenti
membra

membra cohæreant. Assumpta est, inquit, in Pontificem anno 855. interea per quadringentos annos usque ad quemdam Martinum Polonum qui vixit anno 1250. omnes historiae Ecclesiasticæ Scriptores rem tantam, tamque publicam ignorarunt, aut de ea, quasi conjuratione facta, homines tot sæculis dissiti in suis scriptis penitus siluerunt; in quorum monumentis immediatè post Leonem IV. consignatur Benedictus III. nullâ istius fabulosi Joannis aut Joannæ facta mentione.

In gratiam, inquit, Romanæ Sedis rem tam deformem in Catalogo Pontificum ultro præterierunt. At quamvis ista tam admiranda tot sæculorum conspiratio Latinos Scriptores invassisset: Græci tamen authores ut est Zonaras, Cedremus, Cuiropalates, qui ante Martinum Polonum Annales scripserunt, pro suo erga Sedem Romanam odio & invidia, historiam tam enormem minimè reticuisissent: multò minus istorum temporum hæretici Sedis Apostolicæ hostes infensissimi. Audiverint forte hujus fabulæ primi authores, faminam aliquam in alicujus privatae Ecclesiæ Sedem irrepsisse, statimque odio stimulante rumorem illum Sedi Romanæ affingere non dubitarunt.

Deinde ipsa quæ circumfertur facti narratio apertè fabulam prodit. Magdeburgenses centur. 9. cap. 20. aiunt fuisse Anglam, eo quod fuerit ex parente Anglo nata Moguntia. Theodorus autem & Bibliander in Chronico, asserunt tantum dici Anglam, eo quod in Anglia educata & litteris erudita fuerit. Gerardus verò refert pro Anglia habitam, eo quod monachus Anglus e mentito habitu per Galliam, & Italiam circumduxerit. Alij demum tradunt eam non fuisse

fuisse eruditam in Anglia, sed Athenis operam studiis dedisse; cum tamen ex Bellarmino & aliunde probetur eâ tempestate litterarum studia usque ad Bardam Cæsarem in tota Græcia extincta fuisse. Quam quæso hæc tam pugnantia testimonia referunt speciem veritatis? Denique quis credat, hanc fæminam sagacissimam, quæ in reliqua ætate sexum tanto studio & arte celaverit, adeo fuisse imprudentem, imo dementem, ut, cum sciret se tot mensibus uterum gerere, in publicum processerit, suamque infamiam toti populo spectandam ac vindicandam prodiderit. Quid verò de ea in tantis flagitiis deprehensa factum fuerit, quomodo postea vixerit, aut quomodo obierit, inter ipsos etiam Adversarios altum silentium, ac si ipsa unà cum hac fabula è rerum natura subito evanisset. Apage indignum sano cerebro commentum, ex quo nihil aliud probant nostri Sectarij, quam insanam, cacamque contra Ecclesiam Romanam calumniandi libidinem.

Atque ut calumniam tam infeliciter fabricatam, si quid habeant frontis, tandem erubescant: Consulant de ea Confutationes *Blondelli* ex ipsa Calvinii Secta viri literalissimi, qui postquam ex antiquioribus monumentis, hujus Fabulæ authores, tempus, locum, ac partes omnes accuratè expendisset, demum apertè demonstrat, nullam subesse veri speciem, totum esse inane figmentum, & suis architectis maxime probrosum. Adeo nempe luculenta est veritas, ut suis etiam adversariis suffragium extorqueat.

Referun-

Referuntur Calumniæ quædam apertæ à Ministris præsertim in Angliâ confictæ.

A Sferunt imprimis Catholicos in Pænitentia Sacramento impune omnibus flagitiis fræna laxare : ac pro criminibus in futurum perpetrandis absolutionis beneficium impertiri. Ut corruat hæc Ministrorum infamis ignorantia, aut versuta agnorantiæ simulatio, sufficiat ad singulorum Catholicorum testimonium, & conscripta passim fidei nostræ monumenta, appellare, in quibus, de absolvendis peccatis in futurum committendis, ne tenue quidem vestigium deprehendes : quinimo omnes passim Sectarij, cum ipso Luthero, Confessionem peccatorum apud Papistas crudelissimam conscientia carnificinam appellant. Tam bellè criminationes illæ inter se concordant, quàm solent mendacia convenire.

Iterum, ut impingant Catholicis omnium scelerum carnisque licentiam, aiunt gravissima quæque flagitia inter illos pro Venialibus haberi. Refert in hanc rem Joan. Barclaius, se præfente à serenissimo Angliæ Rege interrogatum ex suis Episcopis aliquem : Ecquid Catholici de Fornicatione sentirent ? an eam pro mortali, an veniali ducerent ? Atque illum sine cunctatione respondisse, inter Scriptores Catholicos esse qui Fornicationem in Venialibus numerarent. Commotus mendacio tam splendido Barclaius libere reposuit, Non visum esse inter Catholicos probatum authorem cujus doctrina tam infandum præbeat Venerj patrociniû. Dum inter hos de ea quæstione pluribus disceptatur, subintrat clave regium Episcopus alter non levis famæ Secta-

Sectarius, Rex ad hunc conversus, hic, inquit, disputatur, an Catholici doceant Fornicationem mortalem esse culpam, an venialem. Ille confestim, ac si de re notissima sententiam pronuntiaret, Venialem omnino (Rex serenissime) Venialem culpam existimant. En quales hi sunt Seniores populi, qui Ecclesiam Romanam, ut innocentem Susannam, suis calumniis & convitiis opprimunt. Hi sunt idonei Iudices controversarum fidei, hæc oracula fallere & falli nescia, ex quorum ore populus discernat quid Apostoli, quid Patres antiqui, quid prisca Ecclesia docuerit, qui in doctrina præsentis & ante oculos posita tam malignè cæcutiunt.

*Ostenditur Impostura iniquissima ANTONII EGANI
de quæstu Simoniaci Ecclesie Romanae per
Apostolicos Missionarios.*

PRodit non ita pridem pestifer Libellus Antonii Egani, pudet dicere, natione Hiberni, qui desertâ avitâ fide, religiosâ professione, & suâ patriâ, in Angliam profugit, nec enim Hiberniæ tellus animal tam Venenatum in suo gremio sustinere potuit. Vulgavit ille contra Apostolicos Missionarios calumniam mirâ arte confictam, de quæstu sacrilego ac Simoniaci, quo singula flagitia venalia exponunt, taxato etiam pretio quod ex eorum absolutione aut dispensatione corrogare debent: tanta solet esse transfugis calumniandi libido. Nolo ego (quod mihi promptum foret) rem hanc pluribus persequi, sed tantum paucis, & absque ullius offensione calumniam adeo perniciosam dissipare, ne pergat incautos in errorem inducere.

Atque imprimis quæro, Egane, quibus argumentis,

mentis, tabulis, ac testibus hanc accusationem gravissimam in publica orbis litée confirmas? Hoc ut præstes omnium gentium leges, & ipsius Angliæ statuta requirunt, quæ jubent Accusatorem legitimam criminis probatione destitutum Impostoris infame nomen ac pœnam subire. Hic verò, in accusatione gravissima, nihil aliud Eganus nisi suam unius fidem, eamque levissimam, in causæ suæ testimonium adducit. Cum tamen Ius omne tam civile, quam Canonicum, & ipsum Actorem, & inimicum, & malevolum, & infamem, & Apostatam à testimonio numero penitus excludat. Vide si quid Iuris delibasti C. *Cum oporteat de Accus.* Et l. *Iusta. ff. de manu vin.* Et in C. *Alieni erroris. 3. q. 4.*

Ex quibus manifestè conficio tantum abesse ut tuo testimonio susceptæ accusationi ullam veritatis umbram concilies, ut potius te ipsum execrandæ calumniæ authorem, & impostorum pœnis obnoxium admittere cogaris. Neque verò arbitror ipsa A catholicorum tribunalia adeo esse æquitati inimica, ut audiendos censeant fugitivos in suos Dominos crimina procudentes, nullo alio teste, nullis tabulis, nullâ veri specie comprobata.

Secundò, interrogandus mihi est Eganus, quo pacto fieri possit ut Missionarij Apostolici impune, & ex præscripto Cancellariæ Romanæ, ut ipse fingit, quæstum Simoniacum ubique exerceant, quem ipsa Ecclesia, cum Pontifice Romano, in œcumenicis Conciliis congregata, severissimis semper legibus damnat, ac pœnis infectatur? Legantur censuræ ac pœnæ gravissimæ contra Simoniacos ab Ecclesia Romana constitutæ in Concilio Romano primo sub Alexandro II. Pontifice. Extant contra eosdem decreta

decreta Concilij Placentini, ubi traduntur fuisse quatuor millia Clericorum tempore Urbani II. Eadem fuit mens & sententia Patribus ex toto orbe Christiano congregatis in Concilio generali Lateranensi VI. sub Innocentio III. cap. 36. Nec minor nostro ævo cura incessit omnes Ecclesiæ Præsules in Tridentina Synodo collectos, ne quem è suo corpore, aut aliud Ecclesiæ membrum execranda Simonix pestis afflaret, contra quam firmissimos legum obices opponit sess. 21. in decreto de Reformatione cap. 1.

His accedunt gravissima Pontificum diplomata, quibus quæstui Simoniacò omnis in Ecclesiâ aditus severissimè præcluditur. Et quidem Eugenius IV. præcedentium Pontificum ac Conciliorum vestigiis insistens in suo diplomate, post multa in hanc rem decreta, his verbis concludit, Statuentes præterea quod universi & singuli, etiam præmissa (quâvis) dignitate præditi; qui quomodolibet dando vel recipiendo Simoniam commiserint, aut ut illa fiat Mediatores extiterint, seu procuraverint, sententiam Excommunicationis incurrant &c. Et ne harum legum vigor lapsu temporis vel in minimo laxaretur, proximo sæculo disertè innovantur à Leone X. in sua Constitutione quæ incipit *Superna*. §. 37. Constitutiones, inquit, per Antecessores nostros, etiam in Sacris Conciliis contra hujusmodi Simoniacos editas innovamus, easque inviolabiliter servari præcipimus, ac pœnas in eis contentas pro expressis & insertis haberi, & delinquentes, etiam autoritate nostrâ, affici volumus. Atque has Constitutiones perpetuo valituras & in quovis Ecclesiæ tribunali severissimè observandas, non minori semper curâ alij, atque alij Pontifices instaurant.

Quis

Quis ergo, nisi fatuus, uni credat Egano fugitivo, Apostatæ, & Ecclesiæ Romanæ hosti jurato, contra hæc quæ adduxi testimonia, ac publica Ecclesiæ Iura, ac tribunalia toto orbe notissima.

Hinc ego vos, Academici Oxonienses, qui Egani libello testimonium apposuistis, & omnes cordatos monitos velim, ut omnia sedulò circumspiciatis anteaquam aurem hujusmodi Transfugis, multò minus fidem præbeatis, qui prius honestatem omnem quam fidem exuerunt.

Veniunt illi ad vos in vestimentis ovium, intus autem sunt lupi rapaces, qui non dubitant quâvis calumniâ Ecclesiæ Romanæ famam lacerare, ut hac infami arte vestram gratiam ac patrocinium promereantur. Latet, mihi credite, latet intus fraudulentus Sinon, qui multa de Danias mentitur, paratus interea, si res ferat, vestram quoque Troiam incendere, eòque se proripere quo libido, quo lucrum, quo novus furor impulerit. Tales, inquit Erasmus ad Unibaldum, tantum quærunt censum, & uxorem, cetera præstat illis Evangelium, hoc est, potestatem vivendi ut voluit. Neque hic de genio irrequieto quo Transfugæ illi agitantur nostri tantum temporis sensus aut censura est. Innatam illis levitatem ac depravatam indolem vivis coloribus depinxerunt nobis primi Ecclesiæ Patres, ne malis artibus incautos in fraudem inducerent. Non existimes, ait S. Cyprianus de unit. Ecclesiæ, bonos de Ecclesia posse discedere; triticum non rapit ventus, nec arborem solidâ radice fundatam procella subvertit, inanes paleæ tempestate jactantur, invalidæ arbores turbinis incursione evertuntur. In eandem sententiam notat Ter-

tullia-

tullianus per huiusmodi Ecclesiæ spumas, ac vilia purgamenta, sincerum illius corpus magis purum, integrumque conservari. Avolent quantum volent paleæ levis fidei quocunque afflatu tentationum, eò purior massa frumenti in horreo Domini reponetur. Hæc omnia in levissimis Egani moribus quam apertè eluceant quisquis observare voluerit, facile concludet, nihil aliud ad huiusmodi Protheo, quàm malas artes, fraudes, ac calumnias, expectandum fuisse.

*Contra fatuam Conclusionem ANDREÆ SALL pro
Sectâ Protestantium suscipienda.*

Asferit ille, in sua Recantatione, post diuturnum studium, ac considerationem Ecclesiæ Romanæ, & Lutheranae, se tandem *Conclusisse*, Fidem Ecclesiæ Anglicanae Tutiores & securiorem esse pro sua salute, quàm viam Ecclesiæ Romanæ.

Itane tu concludis, infelix Dialectice? Expendisti igitur, te fatente, pro veritate Ecclesiæ Romanæ totius pænè orbis Christiani commune testimonium, per mille quingentos annos à Christo usque ad Lutherum, omnium populorum, omniumque gentium consensu receptum. Adeo ut toto illo sæculorum decursu, præter Romanam, nullam omnino possis designare Ecclesiam palam cognitam, de qua potuerit verificari perpetuus illi symboli articulus, Credo in Sanctam Ecclesiam Catholicam. Nulla ergo in orbe terrarum per mille quingentos annos publicè nota fuit Catholica, id est universalis Christi Ecclesia, vel sola debuit esse Romana. Et tu ex hac præmissa concludis, rejectâ Religione Catholicâ ac Romanâ, securiorem tuæ salutis fore

fore Confessionem Protestantium in Anglia, quam & tota Ecclesia Catholica, & aliae Sectae per orbem diffusae, & maxima pars ipsius Angliae tanquam falsam, erroneam, ac haereticam prorsus damnant, & execrantur. Adeo ut nullum toto orbe angulum, nullam Sectam, aut Sectarium mihi possis demonstrare, qui in constituendo Capite, primatu, & hierarchia Ecclesiae, cum Anglicana Protestantium Secta conveniat.

Tunc Sall, & Sal, ut ipse putas, magna sapientiae, tunc sanam mentem ponderasti pro Ecclesia Romana tantam tamque constantem omnino aevi Miraculorum gloriam, quam ipse Christus publicam verae Ecclesiae notam ac testimonium esse pronunciat. Non ignoras quanta Compostellae, ubi aliquando vixisti, edantur prodigia omnibus conspicua, quanta in Monte acuto, quanta Laureti in ipso sinu Ecclesiae Romanae, ut alia fileam tote orbe notissima. Sat tibi nota constantia tot Martyrum signis innumeris a Deo comprobata, qui omni aevi veritatem Religionis Romanae suo sanguine ita consignarunt, ut nullis Tyrannorum tormentis (multo minus unius Pseudo-episcopi blanditiis) a primae fidei confessione dimoveri potuerint.

Hanc tu Religionem pro animae tuae salute tibi deferendam concludis, & amplectendam Sectam paucorum Protestantium, cujus originem, aut progressum omnino aevi a Christo usque ad Lutherum, & tu, & orbis universus ignorat. Pro cuius veritate, praeter alias Sectas, quas ipse condemnas, nullum particulare Dei testimonium, nullum generale Concilium, nullum divinum Miraculum, nullum saeculorum aut gentium Consensum poteris in medium proferre. Quid-
quid

quid enim tu pro Cætu Protestantium sive ex
 arcano, tibi que ignoto Spiritus testimonio, sive
 ex Scripturarum intelligentia illis solis à Deo
 donata, prætendes; idem sibi Puritani, idem A-
 nabaptistæ, idem Independentes, idem reliqua-
 rum Sectarum colluvies eodem jure vindicabit.
 Non tantum ergo totius orbis Catholici suffra-
 gio, sed tuo etiam judicio constrictus & con-
 demnatus teneris.

Heu Sall miserande, Sal infatuatè; ad eòne
 tuus ille in Christo Pater, aut potius parricida, te
 potuit dementare, & omnem bonæ mentis aciem
 eripere, ut in Conclusionem tam stolidam, tam
 cacam, tam infamem te adactum fateare? Quâ
 tandem factum est, infausta metamorphosi, ut
 qui poteras tibi & aliis Sal esse Christianæ Sa-
 pientiæ, nunc ut infulsum cadaver ad nihilum
 valeas ultra, nisi ut mittaris foras, & ab homi-
 nibus ubique gentium tuo merito conculceris.

At agnosce infelix, agnosce tandem, quanta
 te involuerit mentis caligo, quæ cæco impetu
 Te in hanc erroris abyssum præcipitem adegit.
 Revoca, dum licet, infaustum gradum, quo ad
 interitum festinas. Aderit brevi dies illa extre-
 ma, aut potius nox caliginosa, in qua dabitur
 profligatæ vitæ errata serò agnoscere, nunquam
 reparare. Respice vel nunc statum animæ tuæ
 miserandum, in quem te ultro demersisti. Extra
 sinum matris Ecclesiæ tanquam abortivum te
 projecisti; sacrum Sacerdotij ministerium tot
 modis temerasti; vota Deo nuncupata ausu Sa-
 crilego proculcasti: omnia salutis remedia tan-
 quam inane ludibrium longè abiicisti. Et adhuc
 tot scelerum reus haud seriò advertis, quàm
 horrendum te judicium, quàm dira sententia,
 quàm immane barathrum expectet. Quid dico
 expectat?

N

expectat? Jam coram orbis tribunali tua perfidia patefacta est, omnium iudicio condemnatus, & vinculis tuæ conscientiæ constrictus teneris, in profundum gehennæ, nisi resipiscas, quâ nescis horâ abripiendus. Ridet interea & exultat in interitu tuo infausta Hæresis, ejusque Ministri, quibus te nefandis errorum catenis mancipandum tradidisti. At læget ex adverso funus tuum Patria charissima quæ te olim genuit: læget Ecclesia quæ te à teneris in sinu fovit: læget Cætus ille Sanctissimus, qui te optimis legibus & exemplis instituit. Si enim censemus communi luctu descendendum corpus quod deseruit anima, quomodo non descendenda est anima quam deseruit Deus?

Atque utinam tandem tu teipsum deslere incipias: neque verò poteris, nisi ferreus es, à salubri luctu ac lachrymis temperare, si oculis tuis seriò proponas statum animæ tuæ tot modis horridum ac luctuosum: deformata omnia pristinæ Religionis vestigia, oblitteratam pietatis speciem, extinctam probitatis imaginem, aut potius in imaginem Satanæ sacrilego furore transformatam.

Pandit adhuc Clementiæ sinum prodigo Filio benignus Deus. Humanum esse novit labi & errare, sed dæmoni proprium in errore perdurare. Unica ad salutem restat via, à lapsu gradum revocare, errores agnoscere, ac palam abdicare. Non desunt tibi etiam in Anglia non indecora magnorum heroum exempla, qui non dubitarunt abdicato quovis officio, dignitate, & Aulæ gratiâ, errores potius corrigere & ad Romanæ Ecclesiæ gremium convolare, quàm certissimum æternæ salutis naufragium incurere. Et tu tandem Sall, qui hos secutus es errantes,

rantes, sequere dum licet pœnitentes : utque in oppugnanda Christi Ecclesia te subito in Saulum transformasti, ita in propalanda ipsius fide ac veritate, te deinceps Paulum exhibe. Hoc à te suo jure deposcit toties indignè proculcata Religio, violata conscientia & æquitas, & quod caput est, nunquam nisi sic evitanda mors illa immortalis, & gehennæ nunquam extinguendæ supplicia.

Quod si in ista qua detineris mentis caligine, incipiat tandem tibi radius aliquis divinæ lucis oboriri, reflecte oculos ad Petram unde excisus es, neque pudeat post tot errorum labyrinthos ad agnitam olim Ecclesiæ Catholicæ semitam respectare.

Utque tibi ad hoc non desint Considerationes idoneæ, quas in Dei conspectu sincero animo revoluas, non recusavi (utinam in tuam quoque salutem) laborem formandi in hoc Opere pauca quædam ac dilucida Argumenta, quibus necesse est à Novatorum erroribus ad veram Ecclesiam quemlibet adduci, qui apertam salutis viam animo non penitus obcæcato investigare voluerit.

ARTICULUS QUINTUS.

Novarum Sectarum dogmata Particularia proponuntur,

Hæreses Calvinii cum Luthero communes.

Calvinus, qui fuit tempore posterior Luthe-
ro qui emerfit anno 1517. omnes ferè Lu-
theri errores complexus est, & insuper novos
N 2 addidit,